

SUBOTNA ŠKOLA
www.subotnaskola.org

Saveti
aktuelnosti
zanimljivosti

1. tromesečje
2020.

I tromesečje

Subota, 4. januar 2020.

KADA BI TI BIO GOSPODAR?

Na zidu u prijemnom odeljenju u jednoj velikoj fabrici postavljen je zanimljiv natpis koji glasi ovako: »Kada bi ti bio vlasnik i kada bi došao ovde da radiš, da li bi zaposlio sebe?« Ideja o tome da budeš sam sebi gospodar nije tako nepoznata i nova kao što izgleda. Otprilike pre 3000 i nešto godina, car Solomun, čuven po svojoj mudrosti, napisao je sličan zaključak i tako ga sačuvao od zaborava: »Bolji je spor na gnev nego junak, i gospodar od svog srca bolji je nego onaj koji uzme grad« (Priče 16,2).

Oni koji putuju po svetu mogu da zapaze mnogobrojne spomenike podignute u čast ljudima koje su njihovi sunarodnici smatrali velikim. Među takvim ljudima nalaze se poznate vojskovođe – moćni generali i admirali. Međutim, u svojoj mudrosti Solomun ističe da je samosavlđivanje dostojnije poštovanja i predstavlja pravu veličinu u odnosu na svaku drugu pobjedu. Mereno veličinama ljudskog iskustva osvajanje grada ili zemlje je znamenita pobjeda. Po božanskim merilima, imati kontrolu nad sobom – biti sam sebi gospodar – mnogo je veće dostignuće. Ova dostignuća nisu namenjena samo odabranima. Ona su nadomak ruke svakome od nas! Svako je samom sebi najbolji prijatelj – ili neprijatelj!

Jedna žena oprala je rublje u kome je bilo mnogo velikih komada i obesila ga na uže. Uže se prekinulo i rublje je palo u prašinu, ali ona nije izgovorila nijednu reč. Ponovo je sve oprala ali ovoga puta rublje je prostrla po travi tako da nije moglo da padne. Desilo se da

je kasnije jedan pas prljavima šapama pretrčao preko njega. Kada je videla šta se dogodilo, ona je sela i kazala: »Zar nije smešno kako ništa nije obišao?« To je prava veličina ali samo oni koji su prali ovako veliko rublje mogu da je prepoznaju.

Samosavlađivanje ima vrlo značajno mesto u životu. To je vrednost koja stvara razliku između vođe i onoga koji se prepušta stihiji. Vođa je svaki čovek koji može da upravlja sobom. Ono što je Solomun napisao o gospodarenju nad samim sobom, još uvek važi i uvek će važiti. Bog nam daje neodređeni period vremenu u ovoj godini. Kako ćemo ga upotrebiti? Da li ćemo upravljati vremenom ili će vreme upravljati nama? Da li ćemo mi doneti odluke za svoj život ili ćemo odlučivanje prepustiti okolnostima, drugim ljudima ili vremenu? Neka nam Gospod pomogne, da uz Njegovo vođstvo, nađemo mudrost i silu za upravljanje vremenom koje nam On poklanja u ovoj godini. (A. Lone)

Subota, 11. januar 2020.

PRIHVATITI JEDNI DRUGE

Ulaskom u novu kalendarsku godinu, započeće i neki novi projekti naše lokalne crkve. Crkva postoji da svedoči za Hrista i Njegovu istinu. U tom pravcu, treba da budemo jedinstveni. Poznato nam je da se Hristos molio za jedinstvo svoje crkve. Ali Sveto pismo govori i o onim razlikama koje su normalne i prisutne u zajednici. Tako čitamo o različitim darovima, različitim službama, različitim silama... upoređeni smo sa telom u kome postoje različiti udi (1. Korinćanima 12,12–27). Neki naglašavaju jedinstvo, a drugi opet različitost. Neophodno je održati ravnotežu. Svi se mi veoma razlikujemo međusobno. Svako od nas predstavlja mali univerzum oblikovan genetskim datostima, specifičnim životnim iskustvima i okolnostima – što nas čini neponovljivima. To se vidi i po načinu na koji shvatamo svoju veru, na koji je živimo. Te naše različitosti ponekad su tolike da nam se čini da stojimo jedni naspram drugih na različitim polovima, uključujući i pitanja duhovnosti. U svima nama postoji ljudska sklonost ka odbacivanju obrazaca ponašanja i temperamenata koji se razli-

kuju od naših. Svi smo u iskušenju da budemo rigidni i netrpeljivi. Svi prilazilmo bližnjima sa osuđivačkim stavom, pa skoro i nesvesno nastojimo da sebe preslikamo u druge. I baš zbog toga moramo da shvatimo: mnoge naše razlike nemaju veze s velikom ili malom verom, već su stvar onoga što mi po prirodi jesmo. ...Različiti smo i moramo međusobno da se poštujemo. ...Crkva je višedimenzionalno telo i različitosti njenih članova su brojne, a razlike u temperamentu su deo te stvarnosti. Jedinstvo crkve ne postiže se uniformisanošću njenih članova. ...Metafora crkve kao tela prepuna je smisla i odražava suštinske odlike: jedinstvo, ravnotežu i različitost. Zanimljivo je zapaziti da sve ovo vidimo u stvarnosti tri lica Boga. Koliko bismo samo nevolje i tuge izbegli kada bismo kao crkva naučili da su podela, krajnosti i netrpeljivost omiljene alatke razdora koje koristi sotona. Zato nam treba više jedinstva umesto podela; ravnoteže umesto krajnosti, prihvatanja umesto netrpeljivosti.«

Osobenosti i različitosti su jedna od najlepših stvari koje vidimo u Božjem stvaranju. Koliko različitih vrsta cveća, drveća, životinja i ptica vidimo oko sebe! Izgleda da Bog uživa u svojoj stvaralačkoj kreativnoj raznovrsnosti. On nije načinio ni dva jednaka čoveka, dve istovetne osobe. Svi smo drugačiji i posebni. Zato ne podležimo iskušenju da podsvesno jedni drugi menjamo u svoje lične kopije, suptilnim stavom koji nazivaju »sindrom fotokopiranja«! Važno je da upoznamo sebe, svoj temperament i tip ličnosti što nas ne čini superiornijima. Trudimo se da unapredimo odnose sa Bogom i drugim ljudima oko nas. Svrha nije puko upoznavanje sebe, kao u antičkom pozivu, već promena, rast i sazrevanje. A on počinje pojedinačno, od tebe i od mene. Neka nam Gospod pomogne u ovome. (P. Martinez)

Subota, 18. januar 2020.

OTKRITI SVOJE TALENTE I SPOSOBNOSTI

Da bi se uključili u misiju crkve, neophodno je da znamo sa kakvim sposobnostima lično raspolažemo. Veliki je broj ljudi koji misle da nemaju neke posebne darove koji bi drugima bili od koristi. Suviše često sve mogućnosti rada u crkvi svodimo na govor sa propovedaonice. Ukoliko niste dobri u govoru ili diskusiji, postoji opasnost da pomislite da ste nepotrebni crkvi. Ništa nije dalje od istine! Apostol Pavle uzvikuje: »A u svakome se pojavljuje Duh na korist!« (1. Korinćanima 12,7). Postoje i oni koji imaju darove ali se izgovaraju. Kada ljudi nude izgovore kada pričamo o talentima i motivaciji, to je zato što ne zastanu da razmisle da nam je Bog svima dao više miliona ćelija i konekcija u mozgu. Zašto bi nam Bog dao toliko složeni sistem organa ako ne očekuje od nas da ih upotrebimo? Naravno, ne može svako jednako da deluje – ali ovo nije stvar takmičenja sa drugima. Radi se o prepoznavanju ličnih sposobnosti kao posebnih i njihov dalji razvoj.

Svako sa normalnim mozgom ima mogućnost da uradi bilo šta, ali kada pojedinac ima poseban talenat i kada otkrije, iskoristi i razvije te prednosti, ta osoba sigurno uspeva u onome što radi. Na primer, Johan Sebastijan Bah je verovatno mogao da postane lekar, ali da je to učinio, ne bi iskoristio maksimum prednosti svojih talenata kao muzičar, i moguće je da za njega ne bismo uopšte znali. Naravno, slava nije cilj otkrivanja naših talenata, nego traganje za Božjom voljom u našem životu. Evo jednostavnog metoda za otkrivanje talenata ne samo za mlade nego i za ljude u bilo kom životnom dobu. Dobro razmislite, zapišite svoje odgovore, a tokom odgovaranja budite iskreni ali i velikodušni. Biti dobar u nečemu ne znači da to morate savršeno da odradite. To znači da nešto radite dobro, a da rezultat pokazuje da to radite dobro. Čak i za one koji su bili nisko na akademskom planu ova pitanja su korisna. Jer svako može nešto da uradi.

- U čemu ste bili uspešni tokom svog života?
- U kojim školskim predmetima ste bili dobri?

- Šta je to što volite da radite, a što je pokrenulo druge da vam daju komplimente?
- Šta volite da radite, što smatrate zanimljivim, iako to drugi posmatraju kao posao ili dosadni rad?
- Analizirajte sebe i svoje prilike. Pronađite nekoga u čiji sud možete da verujete. Možda roditelji, nastavnik, vaš pastor, stariji porodični prijatelj ili vaš dobar drug.
- Zapišite sve ono što su rekle osobe kojima verujete.
- Uporedite te ideje sa onim što ste sami napisali o sebi. Da li su odgovori isti? Gde se oni poklapaju, a gde razlikuju? Šta zapažate kao ličnu osobinu, o čemu niste razmišljali ranije? Provedite neko vreme razmišljajući o ovom odgovorima i u molitvi sa Bogom.

Na kraju, pronadite mogućnost da svoje sposobnosti stavite u službu. Tamo gde se naše sposobnosti poklapaju sa potrebama ljudi (i sveta) oko nas, to je mesto gde je Bog želeo da služite i nađete radost. Krenite! (B. Karson)

Subota, 25. januar 2020.

LJUDSKA PATNJA I BOG

Kada ljudi dožive bol i patnju, suviše često slušamo prejednostavne odgovore kako Bog pokušava time nešto da ih nauči ili da im poruči. Saobraćajna nesreća, zemljotres, poplave... Zar Bog koristi te pojave da bi privukao našu pažnju? Da li On iskrivljuje točkove autobomila i posmatra ih kako lete kroz zaštitnu ogradu? Da li crta linije na kartama zemalja označavajući tačnu putanju tornada? Tu kuću sruši, ovu preskoči. Da li Bog tako nagrađuje i kažnjava nas – svoje bespomoćne žrtve? Stari zavet je prepun ovakvog načina razmišljanja koji se zasniva na konceptu nagrade i kazne. Život je prikazan kroz princip »Čini dobro i bićeš nagrađen; čini zlo i bićeš kažnjen.« Međutim, taj princip se ne može i ne treba uvek primeniti na sve situacije na isti način. Pravila koja su upravljala Božjim odnosom ugovora sa jevrejskim narodom izražavala su jedinstveni odnos koji ne možemo oponašati. Već je sam Isus potakao i svoje učenike i nas da razmišljamo šire kada je su u pitanju patnja i stradanje. »I prolazeći vide čoveka slepa od rođenja. I za-

pitaše Ga učenici Njegovi govoreći: Ravi! ko sagraeši, ili ovaj ili roditelji njegovi, te se rodi slep? Isus odgovori: ni on sagraeši ni roditelji njegovi...« (Jovan 9,1–3b) Da li ste primetili Hristov odgovor? Nesreća koja je zadesila ovog čoveka nije uzrokovana ničijom krivicom.

Hrišćani se često i suviše pogrešno vode idejom da Bog direktno interveniše da bi kaznio ljude za loše ponašanje. Oni posećuju bolničke sobe noseći poklone krivice («Mora da si uradio nešto čime si ovo zaslužio») i optužbi («Sigurno se nisi dovoljno često i dugo molio»). Postoji ogromna razlika između bola s kojim se većina nas suočava kao što su povrede na skijanju, retki oblici raka, saobraćajna nesreće – i bola kao kazne opisanog u Starom zavetu. U Starom zavetu kazna sledi nakon ponovljenih upozorenja protiv određenog ponašanja. U stvari, da bi imala efekta, kazna zahteva jasno istaknuta pravila u ponašanju. Razmislite o roditelju koji kažnjava svoje malo dete. Tom roditelju bi malo dobra donelo kada bi se povremeno tokom dana prišunjavao i udario dete bez objašnjenja. Takve taktike bi proizvele neurotično, a ne poslušno dete.

Izrailjski narod je znao zašto je bio kažnjen: proroci su ih upozorili na bolne detalje. Egipatski faraon je tačno znao zašto je deset zala palo na njegovu zemlju: Bog ih je prorekao, kazao mu zašto i opisao promenu srca koja može da ih spreči. Biblijski primeri bola kao kazne uklapaju se u ovaj model. Bol nastupa nakon mnogih upozorenja i niko ne može posle da pita »Zašto?« Svi oni veoma dobro znaju zašto doživljavaju bolne trenutke.

Da li ovaj model liči na ono što se danas dešava većini od nas? Da li dobijamo direktno upozorenje od Boga na skoru katastrofu? Da li lična patnja dolazi upakovana sa jasnim objašnjenjem od Boga? Ako ne, zapitajmo se da li je onda bol koji većina od nas oseća zaista kazna od Boga. Ako bol stiže kao kazna, mi onda dobijamo zbunjujuće poruke, jer pojava bolesti i bola izgleda nasumična i ne može se povezati ni sa kakvim modelom vrline ili poroka. U svetu koji Boga optužuje za svako zlo koje snađe ovaj svet, mi treba da budemo oni koji će objavljivati Njegove dobrodetelji. Naša poruka treba da bude: »Svaki dobri dar i svaki poklon savršeni odozgo je, dolazi od Oca svetlosti u koga nema promenjivanja ni menjanja videla i mraka« (Jakovljeva 1,17). Odakle onda zlo? Odgovorimo Hristovim rečima: »Neprijatelj čovek to učini« (Matej 13,28) (F. Jensi)

Subota, 1. februar 2020.

DOBRE NAMERE NISU DOVOLJNE

»A kad vide Isus mnogo naroda oko sebe, zapovjedi učenicima svojim da idu na onu stranu. I pristupivši jedan književnik reče mu: Učitelju! Ja idem za Tobom kud god Ti pođeš. Reče njemu Isus: lisice imaju jame i ptice nebeske gnezda; a Sin čovečiji nema gde glave zakloniti.« (Matej 8,18–20)

Namere su izraz važnih pobuda koje nas usmeravaju i obaveštavaju, daju nalog našoj volji da deluje. Na primer, želimo da pomognemo onome ko je doživeo saobraćajnu nesreću. Naše namere su časne i poštene. Zar nismo naučili iz priče o milostivom Samarjaninu da treba pomagati? Ali, uprkos našim dobrim namerama, lako možemo pogoršati stanje ranjenica ukoliko ga pogrešno pokrenemo. Dobre namere ne mogu uvek da nam garantuju i dobar ishod naših dela. One ne mogu, na primer, da nas spreče da ranjenu povređenu kičmu trajno oštetimo i izazovemo paralizu ukoliko nestručno pokrećemo povređenoga. Naše namere, osim što treba da budu dobre, moraju biti potkrepljene znanjem i veštinom. Na tom planu, Judin primer nam pruža pouku.

Njegove misli obuzete su onim što želi da postigne. Ali on zanemaruje mnogostranost Isusove složene misije da misli kako je kvalifikovan da bude Njegov predstavnik, da odlučuje kako i kada Isus treba da deluje. Vrednost njegovih namera suviše je prolazna, ograničena i zemaljska. On odbija da shvati da se ono što je duhovno mora razumeti i duhovno primenjivati. Duhovno mora da bude u prednosti nad zemaljskim. Isus nije politički, ekonomski, društveni i vojni Spasitelj koji je iz svog života izostavio uzročnika svih ljudskih nevolja – greh. On je prvo i pre svega Spasitelj od greha i priprema sledbenike za carstvo koje će zauvek ukinuti politička, ekonomska i društvena zla. On će prvo ukinuti uzročnike svakog zla pa tek onda uspostaviti svoje carstvo.

Namere mogu štetno da deluju na našu volju. Često čujemo da je »put u pakao popločan dobrim namerama.« Nema sumnje da je Isus dirnuo Judino srce mnogo puta i na razne načine. Juda je verovatno

mislio da bi bilo dobro da jednom otvori svoje srce i um Isusu. Isus mu je pružao mnoge prilike za tako nešto, posebno u toku poslednje sedmice njihovog druženja. Ali, učenik nikada nije imao vremena da to i učini. Namere, kada su dobre i imaju činjenice na raspolaganju, moraju da se ostvare – inače nemaju nikakav uticaj na naš život. Šta je sa tvojim namerama? (M. Kiš)

Subota, 8. februar 2020.

DA LI SI UČENIK ILI OBOŽAVALAC?

Nikodimova poseta Hristu po noći (Jovan 3,1–15) je jedan od poznatih motiva iz jevanđelja. Čitamo i čudimo se zajedno sa Isusom da ovaj iskusni čovek, Izrailjev učitelj (Jovan 3,10), toliko toga ne zna. A možda ne primećujemo njegovu volju i spremnost da uči. Nikodim je za kratko vreme razgovora sa Hristom prešao veoma mnogo. Kako je sa nama, da li mi učimo i napredujemo ili vreme prolazi, a mi ostajemo isti?

Svaki čovek poseduje neizmernu želju da organizuje Boga i uredi Ga prema sopstvenom shvatanju. Zadirkuje kako su retki oni koji su spremni da odustanu od svojih unapred pripremljenih ideja. Kada Biblija dotakne neko osetljivo mesto u našem životu, mi pokušavamo da protumačimo taj tekst na prihvatljiviji način. Ali biti Isusov učenik znači uhvatiti se za Božju reč i slušati šta ona poručuje.

Kada se radi o tumačenju nekih proročanstava, slušamo desetine mišljenja i svako tvrdi da je konačno i ispravno. Ima mnogo učitelja, a oni imaju mnogo sledbenika, ali najviše je razočaranih kada se pokažu da teorije nisu istinite. Eksperimenti na živim bićima u medicini su zločin. Vreme učenja poziva nas na aktivniju svest o odgovornosti dok se bavimo ljudskim umovima i životima. Nama je potrebno mnogo više poniznosti u objavljivanju večne istine. Mi nikada ne bismo smeli da isprobavamo svoje omiljene ideje na drugim ljudima. Nikodim nas uči da ih odbacimo, ako otkrijemo da nas Božja reč ne podržava.

Zapitajmo se, da li smo samo podržavalac ili stvarni učenik? Spolja niko neće moći da vidi razliku, ali mi znamo šta se krije u nama.

Da li naš propovednik sve vreme mora da bude zabavan i zanimljiv? Da li je naš verski život dosadan? Da li nam je neophodno da se osećimo prihvaćenim, voljenim i podržanim ili uživamo da prihvatamo, volimo i podržavamo druge? Da li moja crkva čini za mene ono što očekujem od nje ili je pitanje zadovoljavam li ja potrebe drugih? Ako su naše brige koncentrisane na nas same – samo na naše potrebe – verovatno se nalazimo na putu da postanemo Isusovi obožavaoci koji mu se dive samo dok je moćan, koristan i potreban.

Sin Čovečiji nije došao da Mu služe nego da služi drugima, a Njegovi sledbenici ne mogu drugačije. Moja crkva ne mora da organizuje društvene sastanke, ručkove ili ekskurzije da bi zadržala u svojoj sredini. Vreme učenja znači spremnost da dajemo, da se staramo, da služimo Isusu kada On nije popularan, zanimljiv, čuven. Vreme učenja počinje u trenutku kada prestaje obožavanje heroja. Jesi li spreman da nastaviš da učiš? (M. Kiš)

Subota, 15. februar 2020.

POZITIVNE REČI LEČE

Završavajuće svoje pismo crkvi u Filibi, apostol Pavle je ili pisao ili citirao sledeće dobro poznate reči: »A dalje braćo moja, što je god istinito, što je god pošteno, što je god pravedno, što je god prečisto, što je god preljubavno, što je god slavno, i još ako ima koja dobrodetelj, i ako ima koja pohvala, to mislite« (Filibljanima 4,8). Verujući da ono što je u mislima to će biti i na jeziku, apostol je pozivao vernike u crkvu u ovom, pozitivnom pravcu. Možemo samo da zamislimo kako bi danas bio okarakterisan. Neki bi mu rekli da je previše optimističan, da izbegava realnost, ne dopušta kritiku, stvara nezdravu atmosferu... i ko zna šta još. Zaboravljamo da ga je sam Bog nadahnuo da zapiše ove reči i da u njima sigurno ima mnogo istine. Koliko bi naši životi i naše crkve bile drugačije kada bi sledile ovaj njegov poziv.

Možda nam u tome mogu pomoći neke naučne činjenice. Da li ste znali da trošimo manje energije da bismo rekli pozitivnu reč nego negativnu? Istraživanja pokazuju da se naše telo opušta kada govorimo pozitivne reči, čak i u teškim i problematičnim situacijama. Dok

se opuštamo, povećava se protok krvi u mozak. Mozak sa dovoljno kiseonika ima mogućnost da razmišlja kreativno, donosi mudre odluke, nalazi racionalna rešenja i daje odgovore na pitanja, čak i ona najteža. Pozitivne reči neguju međuljudske odnose i stvaraju atmosferu mira, koja obezbeđuje odmor, opuštenost, oporavak i san. A to sve je neophodno potrebno za dobro zdravlje.

S druge strane, negativne reči ne smanjuju tenziju. Otvaranje srca na ovaj način može biti korisno u nekim okolnostima, ali to nije ništa drugo do nedostatak emotivne kontrole. Prikazivanje ljutnje, nepoštovanje ograničenja zdravog razuma i dobrog prijateljstva samo će naneti sramotu i štetu – i emotivnu i društvenu. Možda ne marite mnogo na to kakvo će stanje vaše reči izazvati u drugima. Ali ne zaboravite, negativne reči štete i vama. Jedna od stvari koja nam mogu pomoći u tom pravcu jeste da promenimo način na koji govorimo!

Ukoliko niste sigurni da li vaš govor spada u kategoriju pozitivnih ili negativnih reči, isprobajte ovaj test koji se sastoji od tri koraka. Prvi korak je istinitost: da li je ono što govorite istinito i tačno? Drugi korak u ovom tekstu je ljubaznost: da li je to što želite da podelite ono što biste želeli da govore o vama? I treći, poslednji korak, je pitanje potrebe: da li stvarno mislite da postoji potreba da to prenesete drugima? Ako vaše nameravane reči pozitivno ne zadovolje samo jedan od ova tri koraka, možda je bolje da prećutate. Mudri čovek je zapisao: »I bezuman kad muči, misli se da je mudar i razuman kad stiskuje usne svoje« (Priče 17,28). (Dž. Arais)

Subota, 22. februar 2020.

REČ-DVE O OGOVARANJU

Koliko puta ste do sada slušali pozive protiv ogovaranja u crkvi? I pored toga, izgleda da se ono nije smanjilo. Ako se zajednica ispuni ogovaranjem, optužbama i protivoptužbama veoma brzo ćemo uništiti sami sebe. Podeljena kuća će pasti. Nemojte da mislite da je ogovaranje samo razgovor o nekome ko nije prisutan. Mudrac nam kaže da ogovaranje izaziva nezadovoljstvo, a Priče Solomunove 6,12–14 poredre »zla usta« sa namigivanjem, davanjem znakova nogama i pokazivanjem prstima. Naš govor tela može da bude uspešno sredstvo ogovaranja.

Kako se ogovaranje širi po crkvi, ono postaje sve iskrivljenije. Rezultat toga biće revolt žrtava, koje postaju ogorčene i često osećaju da ne mogu da se druže sa braćom i sestrama u crkvi ako se tako misli o njima. Oni su osramoćeni i ljuti zato što je ono što je rečeno neistina i u iskušenju su da počnu da se svete onima koje smatraju odgovornima. U nekim slučajevima napuštaju crkvenu zajednicu. Biblijski tekst nas podseća: »Uvređen brat je kao tvrd grad i svađa je kao prevornica na dvoru« (Priče 18,19). Često rezultat može da bude i smanjena prisutnost na bogoslužjenjima, raskidanje bliskog kontakta s onima koji bi trebalo da budu njihovi pravi prijatelji. Ovo stvara hladnu i nepoverljivu crkvenu zajednicu, gde svako od nas skriva svoje borbe, trudeći se da na površini deluje pravedno, ali nikada ne pokazujući svoje pravo lice.

Ogovaranje i uticaj koji ono širi iscrpljuje pravu duhovnost svih koji su u njega uključeni. Imamo dovoljno divnih stvari o kojima možemo da razmišljamo: veličina Hristove ljubavi daleko je iznad ljudskog poimanja; uzvišeno slaganje Božje reči i karaktera; ispunjavanje proročanstava; čudo naše Nade. Te pojedinosti treba da ispunjavaju naše misli i naše međusobne razgovore. Ako nije tako, ogovaranje u crkvi postaje glavna tema i nešto ozbiljno nije u redu sa nama.

Ogovaranje i klevetanje diskvalifikuje osobu za duhovno vođstvo (1. Timotiju 3,11; Jakov 3,2). Mi smo spremni da primetimo slabosti na drugim aspektima, ali ovde možemo napraviti velike propuste.

Ogovarač uvek doprinosi problemu, nikada rešenju. On izvrci i preteruje i nikada nije pouzdan izvor. Oni koji ogovaraju i kleveću nisu u zajednici sa Bogom. Ako ste bili u ovom iskušenju, priznajte Bogu svoj greh i tražite oprostaj od Njega i od onih koje ste povredili. Predajte svoj jezik Hristu da se to ne ponovi. Držite svoj nos podalje od tuđih poslova. Ako ne možete da kažete ništa dobro ili ohrabrujuće, bolje da ćutite. Crkva bi prema ogovaranju trebala da se ophodi kao prema bilo kom drugom grehu (Efescima 5,11). Dopustite Bogu da učini ono što vam se možda čini nemogućim. (Dž. Arais)

Subota, 29. februar 2020.

KAD VERA PREĐE U FANATIZAM

Fanatizam i radikalizam su problemi sa kojima su se hrišćani morali da suočavaju u svim vekovima. Fanatizam sprečava objavljivanje jevanđelja, izaziva raskol među hrišćanima i kvari sliku hrišćanstva pred onima koji to nisu. Niko nije imun na ova iskušenja, a posebno oni koji žele da ugone Bogu i budu revni. Apostol Pavle upozorava da postoji revnost bez razuma (Rimljanima 10,2). To je u skladu sa njegovim pozivom da služba Bogu bude zasnovana na promenjenom umu (Rimljanima 12,2). Nekima linija između zdrave revnosti i fantizma zna biti nejasna ali je ipak moguće prepoznati razliku. Evo nekih karakteristika koje nam mogu pomoći da prepoznamo u kom pravcu se kreće naša revnost:

- Fanatici nemaju sposobnost da sačuvaju osećaj proporcije u svojim verovanjima i običajima: Kada su nadahnuti nekom porukom, ta tema ubrzo počinje da dominira njihovim umom. Oni sve vreme govore samo o tome. Gube celokupnu sliku i duhovnu uravnoteženost. Situacija postaje teža kada se usmere na beznačajne tačke, a važna pitanja vere potpuno zanemare.
- Fanatici teže da se svi u crkvi slažu sa njihovom tačkom gledišta: Za njih je to sasvim prirodno. Oni veruju da njihova tačka gledišta ima veliku važnost; zašto onda da se ne trude da svi misle isto tako? Ovde problem nije u revnosti, već u motivima koji pokreću takvu revnost.

- Fanatici osuđuju one koji odbiju da prihvate njihovo viđenje stvari: Kada se revnost usija do netolerancije, tada se vide najopasniji efekti fanatizma. Fanatici, u većini slučajeva, nisu u stanju da shvate da oni koji odbijaju da se slože sa njima čine to na osnovu svog razuma i svoje intelektualne i duhovne iskrenosti.
- Oni koji odbiju njegovo viđenje stvari, postaju predmet fanatiko-ve kritike: Kada se ova kritička dispozicija razvije, fanatici smatraju kako je crkva otišla daleko sa pravog puta i da oni treba da je popravljaju. Ukoliko ne napuste crkvu, rade na tome da druge navedu na sličan stav.
- Bez obzira na svoju vatrenost i revnost, fanatici retko postižu ikakvo dobro: Kada se njihov uticaj vrednuje tokom vremena, možete da zapazite da oni ne daju crkvi ništa konstruktivno, već samo seju duh podela, kritike i sumnje.
- Većina fanatika se zarazi prikrivenom jeresi: Svako od nas može da pomisli da ispunjavanjem određenog programa ili postizanjem određenih ciljeva, postajemo sveti i pravedni pred Bogom. To može da bude držanje subote ili zdravstvena reforma. Nikada ne smemo zaboraviti da se opravdavamo verom Isusa Hrista, a ne svojim delima i zaslugama.
- Fanatici se često mogu prepoznati po duhovnom ponosu: Ponos se otkriva na različite načine. On može da dođe prerušen u obliku revnosti za Boga. Ipak, to nije ništa drugo već duhovni ponos kada grešna bića počnu da sude drugima oko sebe.

Umesto da ova pitanja primenjujemo na druge oko nas, zapitajmo se: »Da nisam ja Gospode?« (Matej 26,25). (Dž. Arais)

Subota, 7. mart 2020.

OSMI MART

U mnogim adventističkim crkvama na našem prostoru, dovoljno je spomenuti ovaj datum za pokretanje rasprava koje znaju da krenu u čudnim pravcima. Suviše lako stignemo do tema poput rukopoloženja, homoseksualnosti, feminizma i borbe između polova. Možda je dobro da se podsetimo kratke istorije vezane za ovaj datum, a onda i njegove veze sa crkvom. Obeležavanje ovog dana počelo je u kontekstu socijalističkih partija u SAD. Ta ideja se prenosi u Evropu. Najistaknutija u tom periodu je nemica Klara Cetkin, koja će kasnije postati član komunističke partije. Osnovni zahtevi u ovom periodu bili su usmereni na pravo glasanja i zaposlenja u javnim ustanovama, što je ženama bilo uskraćeno. Do 1967. godine, ovaj dan je bio prvenstveno obeležavan u komunističkim zemljama. Od tada ga preuzima drugi talas borbe za prava žena, sada usmeren na jednaku platu, jednaku mogućnost zapošljavanja, dečji dodatak i prevenciju nasilja nad ženama. Organizacija Ujedinjene nacije će 1977. godine pozvati države svoje članice da to bude dan posvećen pravima žena i svetskom miru. Moto koji UN predlaže ove godine na engleskom jeziku glasi: »*An equal world is an enabled world*«, što bi moglo da se prevede kao »Svet jednakosti je svet koji pruža mogućnosti«.

Hrišćanska crkva od svojih početaka je ženi dala veće mogućnosti nego što su je one imale u tadašnjim religijama. U jevanđeljima vidimo da one imaju prominentno mesto u vezi sa Hristom. Hristos je rođen od žene – što Mariju u nekim zajednicama stavlja na posebno mesto, dok neke druge crkve skoro da ignorišu ovu činjenicu. Žene su u krugu Isusovih učenika, a neke od bogatijih žena davale su i finansijsku podršku Njegovoj misiji. Hristos primećuje žene koje bi u onom kontekstu i vremenu bile zanemariva bića kojima je suđeno da postoje na rubu događaja. Neke od njih su Petrova tašta (Matej 8,14–15), žena koja je dotakla Hristovu odeću (Marko 5,25–34), Jairova kći (Marko 5,25–34), udovica iz Naina (Luka 7,11–17), zgrčena žena (Luka 13,10–17). Neke od žena su predstavljene kao

model vere: udovica iz Sarepte, carica južna, siromašna udovica koja je prinela dar...

Kako bi crkva trebalo da deluje? Gde god da postoji nepravda, ugnjetavanje i negiranje ličnosti, Hristova crkva bi trebalo da širi principe jevanđelja. Sigurno da postoje i negativnosti koje određeni feminističke pokreti zastupaju. Ali u svetu ima još uvek mesta za adekvatno, biblijsko, jevanđeosko i hristoliko zastupanje žena, tamo gde je to potrebno. Pokušaj uspostavljanja jednakosti između polova danas je zamenilo negiranje pola i polnih razlika. Seksualnost (pogotovo ženska) predimenzionirana je i stavljena u prvi plan, kao da ne postoji ništa drugo. Dovoljno je pogledati kako se žensko telo u medijima upotrebljava i zloupotrebljava. To pokazuje da se za stvarni problem traži još uvek pravo rešenje. Sveto pismo počinje izveštajem da su čovek I ŽENA načinjeni prema Božjem obličju. »I stvori Bog čoveka po obličju svojemu, po obličju Božijemu stvori ga; muško i žensko stvori ih.« (1. Mojsijeva 1,27) Ovakav pogled na ljudsko poreklo daje veoma uzvišeni položaj i jednom i drugom, mnogo veći nego što to uspeva ideja o naglo uspravljenim majmunima koji su odjednom postali svesni svoje privlačnosti i seksualnosti. Ova drevna knjiga govori da prema Božjem mišljenju, kada je u pitanju stav svake osobe pred Njim, tu postoji najveća moguća jednakost: »Nema tu Jevrejina ni Grka, nema roba ni gospodara, nema muškoga roda ni ženskoga; jer ste vi svi jedno u Hristu Isusu.« Vrhunska jednakost i najveća moguća vrednost, do koje se ne stiže borbom, nego predanjem.

Ovo nas, takođe, usmerava i po pitanju razumevanja različite uloge koju imaju muškarci i žene te poziva na međusobnu ljubav i poštovanje. Bez obzira na dugogodišnje iskrivljavanje ove slike i na desno (od kvazi religioznih) i na levo (od agresivno sekularnih) biblijska slika i dalje ostaje da postoji kao smernica i putokaz onima koji odbace svaki oblik isticanje svoga ega, bilo kroz seksualnost, nasilje ili vulgarnost.

Subota, 14. mart 2020.

MUKE SA MOLITVOM

Hristos je na mnogo mesta pozvao svoje sledbenike da se mole (Matej 5,44; 6,9; 24,20; 26,41). Podsetio je na važnost ispoljavanja vere tokom molitve što dovodi do velikih promena (Luka 17,6). Ali dešava se da nakon molitve, ne vidimo mnogo promena, čak ni u našim osećanjima. Šta tada da činimo? Važno je zapamtiti da unutrašnja sigurnost nas vernika ne zavisi od toga šta mislimo o sebi, već od toga šta Bog kaže da misli o nama. Naša subjektivna osećanja ne odražavaju obavezno i Božije mišljenje o nama. Nekada smo strožiji prema sebi nego što je Bog prema nama. Uspeh naše molitve ne zavisi od precizne verbalne komunikacije, već od našeg stava (podsetimo se fariseja i carinika iz jevanđelja). Naše mucave i nemušte reči ne sprečavaju Boga da nas razume: »Još nema reči na jeziku mom, a ti Gospode, gle već sve znaš« (Psalam 139,4). Bog naše molitve čuje i vidi uhom i okom milosti. One dopiru do Njega kroz Hristove zasluge, a ne naše. Božje prihvatanje molitve ne zavisi od toga koliko dobro smo se molili, već od Njegove milosti. Ako nije tako, čemu onda služi onaj kratki izraz kojim završavamo molitve: »U ime Isusa Hrista« što će reći »prema Njegovim zaslugama.« To je teološki ključ, a ne fraza, kojim pristupamo Bogu, slobodni od tiranije zahteva da Mu treba prvo udovoljiti.

Nekim hrišćanima je teško da svakodnevno žive u Božijoj milosti. To je problem koji može ozbiljno da im ukrade radost i slobodu u Hristu. Oni shvataju da je Bog milostiv, ali pošto to ne osećaju, nastavljaju sa mučnim životom, postavljajući sebi previsoke zahteve u svom kompulzivnom perfekcionizmu. Nekada je razlog tome nedostatak ličnog samoprihvatanja koji izvire iz iskrivljene slike i nepravilnog vrednovanja sebe. Sigurnost tih osoba trajno zavisi od mišljenja drugih. Njihov hrišćanski život je mučenje zbog konstantnog osećanja nesigurnosti u odnosu prema Bogu. Oni znaju da su očišćeni, ali se osećaju nečistim, pa se u molitvi stalno bore sami sa sobom. S obzirom da je život neprestano mučenje, i molitva postaje stalni problem. Jedan ovakav molitelj deli svoj problem: »Nisam mogao da se pribli-

žim Bogu i da kročim u Njegovu prisutnost zato što nisam osećao da sam čist i opravdan u Hristu. Moj ključni problem je bio strogo odbacivanje samog sebe. Što god da uradim nije mi se činilo valjanim. Uvek sam mislio da radim premalo i nedovoljno. Postao sam rob neurotičnog perfekcionizma. Moje molitve su bile stalna borba da osetim da me je Gospod prihvatio, iako sam znao da me je On već odavno prihvatio. Problem je bio u meni!«

Treba da znamo da je tajna u prihvatanju Božje milosti za svakodnevni život, a ne samo za naše spasenje. Spasonosna milost koja je jednom ušla u naš život je ista ona milost koja nas svakodnevno vodi pred Božji presto. Pozvani smo: »Da pristupimo dakle slobodno k prestolu blagodati, da primimo milost i nađemo blagodat za vreme kad nam zatreba pomoć« (Jevrejima 4,16). Bogu ne treba da donesemo nešto, nego sebe. Često radimo mnogo, pa i za Boga, i nemamo vremena da budemo s Njim. Veoma se trudimo oko našeg posla, a u našem životu nema mesta za Njega koji je Gospodar tog posla. Čuvajmo se aktivizma! Gospodu možemo da damo mnoge darove, ali On želi nas. Bog želi da bude sa nama. On uživa kada Ga kao Njegova deca tražimo. On je sebi dovoljan i nema nikakve potrebe, ali ipak uživa u našoj blizini, uživa u našim molitvama. (P. Martinez)

Subota, 21. mart 2020.

ODRŽATI VERU

Verujem da smo svesni savremene borbe za veru. Ona se ne pokazuje uvek kao borba protiv nekog koliko borba sa sobom. Da bi u tome uspeli treba da čujemo Božju reč namenjenu nama i razvijemo živi odnos s Njim. To je nemoguće bez ozbiljnog vremena provedenog u proučavanju Biblije i drugih spisa od duhovne vrednosti, kao što su tekstovi Elen Vajt. Evo par ideja kako da poboljšate svoje proučavanje i duhovni rast:

- Ono što proučavamo mora biti povezano sa našim svakodnevnom životom. Izbor materijala za proučavanje treba da ima veze sa onim što se dešava u nama i oko nas. Ako se oporavljate od teške prošlosti ili zloupotrebe alkohola, onda programi usmereni u

tom pravcu mogu pomoći. Ako vam je potrebno bolje razumevanje Biblije, onda će knjige i komentari kvalitetnih autora biti dobar izbor. Naše proučavanje treba da dotakne pitanja i probleme sa kojima se trenutno borimo. U suprotnom, proučavanje nam neće biti ni od kakve koristi.

- Isus treba da bude u centru vašeg proučavanja. Budući da je Isus Onaj preko koga je Bog najjasnije komunicirao sa ljudskim rodom, fokus na ličnosti Isusa Hrista je suštinski za one koji žele da upoznaju Boga. U vašem izboru materijala za čitanje, stavite u prvi plan one koji vam pomažu da Isusa razumete bolje. Četiri jevanđelja i Pavlove poslanice pomoći će vam više nego npr. Prva knjiga Dnevnika. Isto tako, *Čežnja vekova* i *Put Hristu* je bolji izbor za upoznavanje Boga nego *Saveti o životu i ishrani* – koji imaju svoje mesto, ali ne za ovu svrhu.
- Ovakvo proučavanje ne može biti u žurbi. Ono je za vreme bez alarma i uobičajenih ograničenja. Užurbano proučavanje Svetog pisma donosi više štete nego koristi. Bolje provesti jedan sat usmereni na jedan tekst, nego čitati stranicu za stranicom sa minimalnim uticajem na vaš život. Ako ne nađemo vreme za proučavanje, može se desiti da se udaljimo od Hrista iako svakodnevno radimo za Njega.
- Zapisujte. Pišite ono što posebno dotakne vašu ličnost. Isto tako oslušujte šta Gospod čini u vašem iskustvu pa zapišite one važne događaje i posmatrajte njihov razvoj tokom vremena. Tako ćete steći bolji uvid u Božji način postupanja prema vama.

Ne postoji veća radost od Božjeg obraćanja vama. Čuti Njegov glas i razumeti Njegovu volju je osnova za održanje i jačanje naše vere. Jesmo li spremni na promene u našem proučavanju Svetog pisma? (Dž. Polin)

Subota, 28. mart 2020.

DA LI SI AUTENTIČAN?

Najvažnije pitanje za hrišćansku veru u ovom vremenu je pitanje autentičnosti. Da li je to što veruješ stvarni izraz tvoje unutrašnjosti ili je to samo tvoj način bega od realnosti? Možda poznajemo neke osobe koje očigledno »nose maske«, pretvarajući se da su neko ko nisu. Upravo takvu vrstu kritike dobija poslednja u nizu crkava iz knjige Otkrivenje. »Jer govoriš: bogat sam, i obogatio sam se, i ništa ne potrebujem; a ne znaš da si ti nesrećan, i nevoljan, i siromah, i slijep, i go» (Otkrivenje 3,17). Plašći se našeg stvarnog ja, mi ljudi kreiramo odbrambene mehanizme kojima se štitimo. Evo nekoliko misli koje treba uzeti u obzir dok ispitujuemo sami sebe da li smo stvarni (pripremajući se za 13. Subotu i obred Večere Gospodnje):

- Odbrambeni mehanizam je automatska reakcija na frustraciju i sukob. Oni se aktiviraju bez naše misli ili namere. Svi smo to iskusili na emotivnom planu: neko kaže neku reč, a mi se okrenemo i reagujemo naglo. Nismo to planirali. Reakcija je automatska.
- Odbrambeni mehanizam je nesvestan. Većinu našeg vremena i ne znamo da ga koristimo. To je unutrašnji načini koji nas čuva od bolnih emocija i iskustava. Npr. kada odbacujemo ljude sa sličnim problemima, jer ne želimo da nas podsećaju na naše. Ova dimanika se susreće kod roditelja, jer niko vam nije sličan kao vaša deca. Roditelji su često nesvesni razloga za negativno reaganje prema svojoj deci.
- Unutrašnji cilj odbrambenog mehanizma je održati lažni osećaj samopoštovanja i izbeći teskobu. Kada se ne osećamo dobro u vezi sebe, naše samopoštovanje se smanjuje. Učinićemo sve da to popravimo. Prirodno, izbegavamo suočavanje sa unutrašnjim motivima zbog straha od krivice. Mnogo je zdravije dopustiti Bogu da nam, tokom vremena, otkrije istinu o nama samima, da bismo postigli istinsku slobodu.
- Odbrambeni mehanizam je grešan jer su sve vrste prevare greh. Prisustvo odbrambenih mehanizama ukazuje da je većina ljudskih misli, ciljeva, želja i motiva sebična, destruktivna i izopačena. Grešna priroda je upisana u našim nervima, u vlaknima naših tkiva. U grešnom svetu, prirodno je biti sebičan i braniti se.

Jevanđelje unosi promenu u naš život. Mi možemo biti stvarni i duhovno rasti prema istini i autentičnosti kada prihvatimo Hrista i dopustimo da nas menja, svakog dana postepeno. Zbog toga i crkva treba da bude mesto gde su prihvaćeni oni koji žele da rastu. Da li tvoj boravak u crkvi doprinosi tome ili si jedan od onih koji nose maske i zahtevaju ih od drugih ? (Dž. Polin)